

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

někdy mám pocit, že úprk času dnešní doby není už jenom rychlý, ale překotný. Nedávno jsem připravoval číslo s onkologickou tematikou v loňském roce a už (ale o rok později) držíte v rukou číslo další.

Pozornost jsme tentokrát zaměřili na problematiku karcinomu prostaty a ledvin. Nádory ledvin jsou stále významným tématem nejenom pro svoji vysokou incidenci, ale dnes také proto, že lékaři a jeho pacient dostávají k dispozici novou tzv. biologickou léčbu. Peter Nieh a Fray Marshall z Urologického oddělení Emory Univerzity v Atlantě přináší pohled nejenom na klinický obraz, ale především na prognostické faktory a jejich aplikaci u tohoto onemocnění. R. Barod z Imperial College v Londýně nás uvádí do problematiky nové konzervativní léčby. V této souvislosti není možno si nepovšimnout, že je zavádění této léčby v České republice spojeno především s aktivitami onkologů. Tady považuji za správné zdůraznit a připomenout nepominutelný význam urologa, který by ani v této souvislosti neměl zůstat v pozadí. Stačí si jen v celé šíři uvědomit jeho roli a zdůraznit (pro širokou odbornou, laickou veřejnost, ale i plátce zdravotní péče v neposlední řadě) jeho významnou a nezastupitelnou úlohu při časné diagnóze a radikální chirurgické léčbě (která s nesrovnatelně nižšími náklady však jako zatím jediná může pacienta skutečně vyléčit). A o tom, že ani této „tradiční“ léčbě se vývoj nevyhnul a ani tady se pokrok nezastavil, svědčí článek docenta Hory o laparoskopických technikách nefroureterektomie, které právě zde (na rozdíl od jiných diskutabilnějších operačních indikací laparoskopického přístupu) mají svoje zcela jasné uplatnění.

Karcinom prostaty není „evergreenem“, ale velmi závažným onemocněním, a právě toto číslo pokrok týkající se jeho diagnózy i léčby velmi aktuálně odráží. O PSA bylo napsáno mnohé, a rozhodně to není téma již uzavřené kapitoly v urologii. Nicméně se na scéně objevuje nový marker – EPCA 2 (Early Prostate Antigen 2), který, jak se zdá, překoná kontroverze i nedostatky spojené s úlohou PSA jako markeru. Považuji za velkou čest, že článek o tomto novém, velmi významném markeru, napsal, a to ještě před tím, než se objeví (nepochybně brzy) v běžné klinické praxi, pro naše čtenáře ten, kdo stál u jeho objevu a zrodu, profesor Robert Getzenberg, vedoucí výzkumu Urologického oddělení Johns Hopkins University v Baltimore. I když studie PCPT (Prostate Cancer Prevention Trial) nepřinesla jednoznačnou odpověď na otázky chemoprevence karcinomu prostaty finasteridem a toto téma lze stále považovat za neuzavřené, přinesla ohromné množství neuvěřitelně významných poznatků (o přirozeném vývoji onemocnění i roli PSA). Přečíst si názory na interpretaci výsledků této studie přímo od hlavního výzkumníka profesora Iana Thompсона ze San Antonia slibuje zajímavé čtení. Problematika základního výzkumu se již nevyhýbá ani našim urologům, což dokazuje přehledný článek dr. Víka o PSMA. Tato problematika je tématem jeho doktorské disertační práce. Velmi kontroverzním tématem o lokálně pokročilém karcinomu prostaty (zejména z pohledu indikace optimální léčby) přispěl profesor Prezioso z Urologického oddělení Univerzity v Neapoli, který je také autorem přehledného článku o chemoterapii tohoto onemocnění, tedy oblasti, v níž slaví konzervativní medicína svoje první výrazné pokroky v historii jeho léčby vůbec.

V čísle najdete komentáře vytvořené pod taktovkou profesora Johna Fitzpatricka z Dublinu a nezaměnitelné a nezapomenutelné postřehy profesora Patricka Walshe z Baltimore. Speciálně jeho racionální schopnost „vypíchnout“ to podstatné, ale také současně oprávněně kriticky zhodnotit a případně odmítnout nesprávné nebo alespoň postavit fakta do jiného světla, je prostě obdivuhodná. Zmínit jeho jméno a nezmínit událost, ke které došlo v souvislosti s touto výjimečnou osobností světové urologie v letošním roce u nás, by jistě nebylo ani možné. Profesoru Walshovi byl 31. ledna 2007 udělen titul Doctor Honoris Causa Masarykovy univerzity. Nepochybně významná událost pro něj osobně, ale pro Masarykovu univerzitu i celou českou urologii snad ještě významnější. Řada z Vás se výjimečně a nezapomenutelně promoce zúčastnila osobně (pozváni byli všichni členové ČUS ČLS JEP), pro ty ostatní přináší Urologické listy alespoň zprostředkovaný pohled v článku dr. Víta, včetně nezkráceného překladu přednášky, kterou při této příležitosti profesor Walsh přednesl.

Číslo doplňují Guidelines EAU o nádorech ledvin. Guidelines EAU s andrologickou tematikou, která se do předchozího čísla prostě nevešla, nakonec vydáváme v podobě samostatného suplementa, které rozesíláme současně, protože ani rozsah tohoto čísla neumožnil jejich publikaci.

Přeji Vám zajímavé čtení a do nového roku především pevné zdraví, ale i úspěchy, tu příslovečnou kapku potřebného štěstí a schopnost i možnost se i v dnešní hektické době na chvíli zastavit a život si trochu užít.

Dalibor Pacík

